

Baksai Közös Önkormányzati Hivatal
7834 Baksa, Petőfi u. 5.
Telefon: 72/211-630
E-mail: baksakozseg@gmail.com

**KÖZLEMÉNY ARANYSZÍNŰ SÁRGASÁGOT OKOZÓ PHYTOPLASMA
ELLENI VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁSRÓL**

A Baranya Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály felhívása szerint az aranszínű sárgaságot okozó grapevine flavescence dorée (FD) phytoplasma a szőlő egyik legveszélyesebb kórokozója, a fertőzés terjedésében pedig az amerikai szőlőkabóca játszik jelentős szerepet. Tekintettel arra, hogy a kormányhivatali vizsgálatok alapján június elején Baranyában is a szőlőkabóca tömeges lárvakelése volt tapasztalható, a növényvédelmi hatóság közzétette az idei év második védekezési felhívását.

Fentiekre való tekintettel jelen hirdetés mellékletét képezi az amerikai szőlőkabóca elleni, 2026.06.29. és 2026.július 10. napja közötti időszakra, a gyódi, pécsi, pécsbogatai, keszűi, pellérdi, görcsönyi, regenyei, szilvási körülhatárolt területre vonatkozó II. Védekezési felhívás. Az amerikai szőlőkabóca elleni védekezéssel kapcsolatos közlemény, valamint a védekezési felhívások megtalálhatóak a Baranya Vármegyei Kormányhivatal honlapján az alábbi, folyamatosan frissülő linken:

<https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/baranya/megye/hirek>

Baksa, 2026. július 2.

Takácsné Jauk Ibolya
jegyző felhatalmazásából kiadmányozta:

Dr. Bándi András s.k.

aljegyző

HIVATALOS VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS

2026/II.

Csizy Gábor - 2026.06.26. 09:10:58

A VÉDEKEZÉS ELVÉGZÉSE MINDEN TERMELŐ SZÁMÁRA KÖTELEZŐ!

1. INDOKLÁS

Az amerikai szőlőkabóca lárvák kelése 2026. május 05.22. napján megkezdődött. A kártevő terjeszti a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó (FD) fitoplazmát, mely betegség gyógyíthatatlan. A védekezés célja a járvány megfékezése.

Bővebb információ az FD-ről és az amerikai szőlőkabócáról az alábbi linken érhető el: <https://portal.nebih.gov.hu/fd-betegseg>

2. JOGSZABÁLYI ALAP ÉS SZANKCIÓK

Az (EU) 2016/2031 rendelet, a 2008. évi XLVI. törvény és a 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet jogszabályi előírásaival összhangban az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés kötelező. A kezeléseket a közzétett védekezési felhívásokban meghatározott időzítés figyelembevételével szükséges elvégezni. A mulasztás növényvédelmi bírságot, a támogatások megvonását vagy az ültetvény kivágását vonhatja maga után.

3. HATÁRIDŐK ÉS ÜTEMEZÉS

Stádium	Optimális időpont	Művelet
L3-L5 lárvá	2026.06.29. – 2026.07.10.	II. Permetezés

4. ENGEDÉLYEZETT SZEREK

Részletes lista az *1. sz. mellékletben* vagy az alábbi linken:

<https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/1504431079/Engedelyezett+rovarolo+szerek.pdf>

A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV.23.) FVM rendelet 30. §-a szerinti nyilvántartás vezetésére kötelezett termelőknek a kezelést a permetezési naplóban a munkavégzést követő 24 órán belül kell rögzíteniük.

Jelen esetben ajánlott a növényvédelmi kezelés elvégzését a elektronikus felületen is rögzíteni 48 órán belül a vissza ellenőrizhetőség érdekében.

5. HASZNOS TUDNIVALÓK A HATEKONYSÁGÉRT

- Törzstisztítás: A permetezés előtt feltétlenül végezze el a törzstisztítást, mert a lárvák a tőhajtásokon bújnak meg.
- Permetlé fedettsége: Ügyeljen a teljes lombfelület és a levelek fonákának megfelelő permetborítására.
- Szerfelhasználás: Javasolt legalább egy alkalommal felszívódó készítményt alkalmazni a tartós hatás érdekében.
- Bővebb információ és technológiai segédlet:

KONVENCIONÁLIS

Amerikai szőlőkabóca - Integrált növényvédelmi technológia összefoglalása

ÖKOLÓGIAI MŰVELÉS

Az aranyszínű sárgaság és az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés ajánlott technológiája ökológiai művelésben - Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet

6. HATÓSÁGI SZEMÉLYEK, NÖVÉNYORVOSOK ÉS HEGBÍRÓK ELÉRHETŐSÉGE

Bővebb információért forduljon bizalommal a hatósághoz, a növényorvosokhoz vagy a hegybírókhoz:

Szokol Balázs növényvédelmi felügyelő; telefon: +36-20/249-03-05

Ripl-Árki Anikó Erika növényvédelmi felügyelő; telefon: +36-30/185-34-53

Hoffmann Jánosné hegybíró; telefon: +36-20/976-07-83

Kádár Kitti növényorvos, MNMKNK titkár; telefon: +36-30/977-18-18

A Baranya Vármegyei Kormányhivatal, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró szerv (továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*) zárlati károsítót terjesztő amerikai szőlőkabóca ellen az alábbi 2026. évre vonatkozó második védekezési felhívást teszi közzé a Pécsi Borvidék gyódi, pécsi, pécsbagotai, keszúti, pellérdi, görcsönyi, regenyei, szilvási, valamint szigetvári körülhatárolt területeinek (lásd térkép melléklet) összes szőlőültetvényén elvégzendő 2., az L3-L5 lárvák ellen célzott kötelező védekezés vonatkozásában:

VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS 2026/II.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv és a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara 2026. évben is folyamatosan vizsgálja a hazai szőlő területeken az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) egyedfejlődését és egyedszámának alakulását. Az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) idegenhonos kártevő, amely elsősorban közvetett kártétele miatt jelent fenyegetést a hazai szőlőtermesztésre, mivel a szőlő aranyszínű sárgaságát okozó *Grapevine flavescence dorée phytoplasma*-t, röviden az FD fitoplazmát (más néven *Candidatus Phytoplasma vitis*) terjeszti. Napjaink súlyosabb szőlőbetegségét okozva, a fitoplazma járványszerű terjedése jelentős gazdasági károkat idéz elő a szőlőültetvényekben. Jelenlegi ismereteink szerint a fitoplazma által okozott betegség nem gyógyítható, a védekezés egyetlen hatásos módja a megelőzés. Amennyiben felmerül a betegség gyanúja, azt azonnal jelenteni kell az illetékes hatóságoknak.

A megelőzéshez, a fertőzés visszaszorításához szükséges a kórokozót terjesztő amerikai szőlőkabóca elleni hatékony védekezés, valamint a fertőzésmentes szőlő-szaporítóanyag előállítás. Ez csak következetes és szakszerű növényvédelmi munkával biztosítható. Fontos a tél végi nyeselek eltávolítása is a területről, valamint megsemmisítése, hiszen a kabóca tojás alakban telel át az idősebb szőlővessző foszló kérge alatt, így fenn tud maradni a tél végi metszéssel eltávolított vesszőkön is.

Az amerikai szőlőkabócát hazánkban először Somogy vármegye déli részén, Csurgón találták meg 2006-ban. Az egynemzedékes kabócafaj az azóta eltelt 20 év alatt széles körben elterjedt az ország borvidégein. A szőlő aranyszínű sárgaság betegséget első alkalommal 2013-ban észlelték Magyarországon, a fitoplazma-fertőzés mostanra 18 vármegyében és 21 borvidéken igazoltan jelen van. 2023. évtől tapasztalható, hogy a betegség egyes szőlőültetvényekben már járványos mértéket öltött, melynek eredményeként teljes ültetvények kerültek kivágásra.

Az áttelelt tojásokból az amerikai szőlőkabóca lárvák kelése – időjárástól és az ültetvény fekvésétől függően – május közepétől július első dekádjáig tart.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a Villányi Borvidék szőlőültetvényeiben elvégzett felmérések szerint az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) lárvakelése 2026. évben május 22. napján kezdődött meg, az első lárvastádiumú egyedek tömeges megjelenése június első napjaiban megtörtént. Az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés azért különösen fontos, mert a szőlő egyik veszélyes betegsége, a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó

Grapevine flavescence dorée zárlati károsító (a továbbiakban: zárlati károsító) járványszerű terjedésében játszik szerepet.

Minden szőlőterületen – az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényegészségügyi zárlatot elrendelő határozatai alapján – **kötelező a rovarvektorok ellen évente 3 alkalommal történő növényvédő szeres védekezés**, melyet a védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével kell végrehajtani.

A szőlőnövények fejlettségére tekintettel a lárvák elleni **második kezelést június 29. napjától július 10. napjáig kell elvégezni.**

Fontos a lárvák ellen védekezni, mert a fitoplazmát terjesztő **amerikai szőlőkabóca repülésre képes imágója a fertőzött tőkéről egészséges tőkére át tudja vinni a kórokozót táblán belül és táblák között is.**

A kifejlett egyedek elleni harmadik kezelésre újabb védekezési felhívás kerül kiadásra a kabóca csapdák fogási eredményei alapján.

Szaporítóanyag-előállító területek

A szaporítóanyag-előállító területeken – ideértve a törzsültetvényeket és faiskolákat – a védekezés kötelező, függetlenül attól, hogy az adott területen észleltek-e kabócát.

Alkalmazható készítmények és technológiák

A védekezésre a felhívás 1. sz. mellékletének (Nébih honlapján elérhető Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek) táblázatában szereplő rovarölő szerek alkalmazhatók.

Az ökológiai szőlőültvények esetében az Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet által elkészített védekezési technológia itt érhető el.

A konvencionális szőlőültvények esetében a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara által elkészített védekezési technológia itt érhető el.

Mivel a táblázat a növényvédő szerek jelen felhívás kiadásának napján hatályos engedélyokiratai alapján készült, ezért az engedélyokiratokban történt módosításokat a készítmény felhasználása előtt ellenőrizni szükséges!

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv tájékoztatja a **Pyregard** rovarölő szer felhasználását tervezőket, hogy a készítmény felhasználása csak a területen szerződött növényvédelmi szakirányító által kitöltött, és az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által jóváhagyott adattalappal lehetséges.

Megjegyzendő, hogy az amerikai szőlőkabóca fiatal lárvái a szőlőnövények törzsein található hajtásokon nagy egyedszámban megtalálhatók, ezért az hatékony védekezés feltétele, hogy a kötelező kezelések előtt a szőlőnövényeken a törzstisztítás elvégzésre kerüljön, vagy amennyiben nem történik meg, a kezelések a tőhajtásokat is ériék. Továbbá a védekezés hatékonyságát növeli, ha a lárvák elleni védekezés során legalább egyszer felszívódó növényvédő szer kerül felhasználásra. A hatásos védekezéshez hozzájárulhat a megfelelő permetlé borítottság. A felszívódó szereknél a lombfal alsó leveleire mindenképpen kerüljön permetlé, mivel a felszívódott hatóanyag szállítása a hajtásvégek felé történik. Ez azért fontos, mert a lárvák a fás növényi részek környezetében lévő leveleken gyakrabban fordulnak elő. A kontakt növényvédő szerek esetében a teljes lombfalon a levelek mind két oldalának a fedettsége szükséges, mivel a lárvák általában a levél fonáki részen tartózkodnak. A növényvédő szerek kijuttatása során – adott esetben – figyelmet kell fordítani a gyártó

ajánlása szerint a permetlé pH-jának beállítására, valamint a növényvédő szerek UV érzékenysége miatt a kijuttatás napszakának a megválasztására.

Lényeges, hogy nem elég a növényvédő szereket kijuttatni, hanem azok hatékonyságáról is célszerű meggyőződni.

Rezisztenciakezelés és technológiai tervezés

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a termelők figyelmét arra, hogy az integrált növényvédelem alapelveinek betartása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a rezisztencia kialakulásának megelőzésére.

Ennek érdekében:

- a készítmények engedélykiratában meghatározott maximális kezelésszámot tilos túllépni,
- a hatóanyagok kiválasztását (rotációját) és alkalmazását tudatosan kell megtervezni,
- valamint a későbbi kezelésekhöz olyan készítményeket kell tartalékolni, amelyek az adott fenológiai állapotban még kijuttathatók és élelmezés-egészségügyi várakozási idejük is betartható.

AKG és ÖKO támogatásokhoz kapcsolódó kötelezettség

A szőlő arany színű sárgaság terjedésének megakadályozása érdekében:

- a KAP-RD19a-1-24 kódszámú „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések” (AKG),
- valamint a KAP-RD20a-1-24 kódszámú „Ökológiai gazdálkodás támogatása” (ÖKO) pályázati felhívások keretében támogatott szőlőültetvényekben évente legalább két alkalommal kötelező növényvédőszeres védekezést végezni az amerikai szőlőkabóca ellen.

A hatékony védekezés feltétele, hogy valamennyi szőlőterületen - ideértve az árutermelő ültetvényeket és a házikerti szőlőket is - védekezzenek a hatósági felhívások figyelembevételével, és ne veszélyeztessen a szomszédos termelők növényvédelmi, növény-egészségügyi biztonságát a védekezés elmulasztásával.

A növényvédőszeres védekezéshez felhasználható készítmények listáját a felhívás *1. melléklete* (Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek) tartalmazza.

Pécs, elektronikus időbélyegző szerint

**A főispán helyett eljáró
Müllerné dr. Juhos Bernadett
nevében és megbízásából:**

**Csizy Gábor
osztályvezető**

Kapják:

1. Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Baranya Vármegyei Szervezete (nmnkbaranya@gmail.com)
2. Pécsi Borvidék Hegyközsége (hegybiroszederkeny@gmail.com)
3. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növényvédelmi Igazgatósága (ni@nebih.gov.hu)
4. Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (hnt@hnt.hu)

1. sz. melléklet Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek

Lezárva: 2026. június 11.

(Forrás: Növényvédő szerek adatbázisa, Nébih)

Készítmény	Hatóanyag	Forgalmi kategória	Legkisebb kiszerelés	A legkisebb kiszereléssel lekezelhető terület **	A kezelések maximális száma egy tenyészidőszakban	Alkalmasság a lárvák és/vagy az imágók elleni védekezésre	Hatásmechanizmus
Agrokén ökológiai természetben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj, etoxilált zsírsalkohol	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 20; 50 kg; 1 m ³	50 m ²	2	tojás	kontakt
Decis	deltametrin	III.	5×3 ml 50 ml	5×200 m ² 3333 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Decis Forte (származtatott: Detector, Nuyard)	deltametrin	I. II.	≥100 ml 50 ml	1,3 ha 6666 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Decis Mega	deltametrin	II.	≥100 ml	666 m ²	3	lárva, imágó	kontakt
Exirel (származtatott: Irazu)	ciántraniliprol	I. II.	≥200 ml ≥20 ml	2222 m ² 220 m ²	2	lárva	szisztémikus
Karate Zeon 5 CS (származtatott: Full 5 CS, Kendo 5 CS, Ninja Zeon 5 CS); (párhuzamos: Karate Zeon, Karate Zeon 050 CS)	lambda-cihalotrin	II. III.	≥200 ml 2,5; 5; 50 ml	8000 m ² 100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Klartan 24 EW (származtatott: Mavrik 24 EW, Monospel 24 EW)	tau-fluvalinát	I. II.	0,2 l 3 ml	6666 m ² 100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Készítmény	Hatóanyag	Forgalmi kategória	Legkisebb kiszerelés	A legkisebb kiszereléssel lekezelhető terület **	A kezelések maximális száma egy tenyészidőszakban	Alkalmasság a lárvák és/vagy az imágók elleni védekezésre	Hatásmechanizmus
Lamdex Extra (származtatott: Axiendo 2,5 WG, La-Cy Extra)	lambda-cihalotrin	III.	5; 50; 200 g; 1; 5 kg	100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Laser	spinozad	II.	≥500 ml	1,25 ha	2	lárva	kontakt

termesztésben is felhasználható										2026.09.07.
Pyregard ökológiai termesztésben is felhasználható	piretrin	I.	1 l	1,3 ha	2		lárva, imágó	kontakt		2026.03.16. - 2026.07.13.
Carnadine (származtatott: Roslix, Silentium); (párhuzamos: Carnadine, Carnadine 200, Roslix)	acetamiprid	I. II.	≥150 ml ≥2 ml	8571 m ² 114 m ²	1		lárva	szisztémikus		2026.04.21. - 2026.08.18.

**** dózistartomány esetén a magasabb dózissal számolva**

Megjegyzés: a készítmények felhasználása minden esetben a szükséghelyzeti engedélyokirat előírásai szerint történjen.

